

Unidad Popular's program¹

Det efterfølgende program er udarbejdet af den regering, der under ledelse af Salvador Allende blev dannet i efteråret 1970 som et resultat af de chilenske venstrepartiers samling i Unidad Popular.

Man kan næppe vurdere UP-regeringen alene ud fra dette program, men det er på den anden side et vigtigt dokument til vurderingen af UP-regeringens indsigt i de aktuelle chilenske forhold, ligesom det naturligvis indeholder generelle retningslinier for den politik, UP-regeringen vil føre og fører.

(Hvad angår UP-regeringens specifikke planer, se: »Resume af etårsplanen for 1971«).

Et er, at UP-regeringen næppe har kunnet undslippe en *umiddelbar* rekonstruktion eller restaurering af de forhåndværende produktionsforhold, derfor tendensen til den »keynesianske« regulering af økonomien. Noget andet er, om der for UP-regeringen – i det mindste programmæssigt – fører en vej udover denne rekonstruktion. Som en diskussion af dette bringer vi i den efterfølgende artikel MIR's analyse af UP-programmet.

1. Artiklen er oversat efter NACLA NEWSLETTER, Vol. V, No. 1 1971.

Indledning

Partierne og bevægelserne, som udgør UP-regeringens Koordinations Komitéer er – uden at sætte deres egen filosofi og politiske profil på spil – fuldstændig enige i nedenstående analyse af den nationale virkelighed og i programmets ideer. Disse vil blive grundlaget for vor fælles handling og offentliggøres til folkets overvejelser.

1. Chile befinder sig i en dyb krise, som giver sig udtryk i social og økonomisk stagnation, i almindelig fattigdom og i udsættelser af alle mulige slags, som arbejdere, bønder og de andre udbyttede klasser må lide under. Krisen ses også i de voksende vanskeligheder funktionærer, folk i de liberale erhverv og små og mellemstore forretningsfolk må se i øjnene, og i kvindernes og ungdommens minimale muligheder.

Chiles problemer kan løses. Vort land har store ressourcer såsom kobber og andre mineraler, et stort hydroelektrisk potentiel, store områder med skov, en lang kyst rig på fisk o.l., mere end tilstrækkelig landbrugsjord o.s.v. Chile har også viljen til at arbejde, og ved hjælp af dets tekniske og faglige egenskaber at skabe fremskridt for alle chilensere. Hvad er det da, der har slået fejl?

Det, der har slået fejl i Chile, er et system, der ikke svarer til vore tiders krav. Chile er et kapitalistisk land afhængig af imperialismen og domineret af borgerlige sektorer, der er strukturelt knyttet til udenlandsk kapital, og som ikke kan løse landets fundamentale problemer. Disse problemer stammer fra klasseprivilegierne og vil aldrig blive opgivet frivilligt.

Som en konsekvens af den verdensomspændende kapitalismes udvikling øges desuden det nationale monopolitiske borgerskabs underkastelse under imperialismen hastigt, og forøger dets afhængighed og dets rolle som den fremmede kapitalens mindste partner.

For nogle få er det, at sælge et stykke af Chile om dagen, en god forretning. Det, de gør, er hver dag at træffe beslutninger for andre.

For det store flertal er det på den anden side en meget dårlig forretning hver dag at sælge sin anstrengelse, intelligens og arbejde, og det at træffe beslutninger om sin egen skæbne, er for størstedelen en ret, man ikke har.

2. I Chile er det ikke lykkedes for »reform«- og »udvikling«-løsningerne, som Fremskridtsalliancen og Frei-regeringen gjorde til deres egne, at ændre noget som helst væsentligt. Fundamentalt set har det været en ny borgerlig regering i den nationale og udenlandske kapitalers tjeneste, hvis svage forsøg på social forandring er løbet på grund – uden lidelse eller ære – på økonomisk stagnation, knaphed og voldelig undertrykkelse af folket. Alt dette har endnu engang demonstreret, at reformisme er ude af stand til at løse folkets problemer.

3. Udviklingen af monopolkapitalismen hindrer demokratiets udbredelse og forværrer den vold, der rettes mod folket.

Når folkets kamp intensiveres som svar på reformismens fejltagelser, fastlåses de mest reaktionære dele af den herskende klasse; som en sidste udvej har den kun at gribe til vold.

Den nuværende regerings brutale voldsmetoder, såsom »Grupo Movil«s overgreb på bønder og studenter og nedslagtningen af minearbejdere og slumbeboere, kan ikke adskilles fra andre lige så brutale metoder, som berører alle chilensere.

Dette skyldes, at vold betyder, at mens nogle bor luksuriøst, lever størstedelen af befolkningen i usunde boliger, og mange har ikke engang tag over hovedet.

4. Den imperialistiske udbytning af tilbagestående økonomier udføres på mange måder. Nogle måder er at investere i minedrift (kobber, jern m.v.) og i industri, bankvirksomhed og forretningsaktiviteter. Andre foretages igennem den teknologiske kontrol, som tvinger os til at betale ekstremt høje summer for udstyr, licenser og patenter. Andre igen er de nordamerikanske ågerlån, som forpligter os til at foretage indkøb i USA og dernæst transportere de indkøbte varer i nordamerikanske skibe, o.s.v.

En enkelt oplysning illustrerer dette. Fra 1952 til i dag har nordamerikanere investeret 7.473 millioner dollars i Latinamerika, og de har ført 16 milliarder dollars ud.

Imperialismen har fra Chile bortrevet ressourcer svarende til det dobbelte af den samlede kapital, investeret i vort land igennem hele dets historie.

Det er lykkedes for de nordamerikanske monopoler med de borgerlige regeringer som medskyldige, at få kontrol med næsten al vor kobber, jern og nitrat. De kontrollerer vor udenrigshandel og dikterer os vor økonomiske politik gennem Verdensbanken og andre organisationer. De dominerer vigtige industri- og servicesektorer. Lovgivningen privilegerer dem samtidig med, at de pålægger devaluering, lønreduktion og fordrejer landbrugsproduktionen ved hjælp af overskudsproduktion.

De blander sig også i uddannelse, kultur og kommunikationsmidlerne. De har søgt at trænge ind i de væbnede styrker ved at benytte sig af militære og politiske aftaler.

De herskende klasser, som er medskyldige i denne situation og ude af stand til at hjælpe sig selv, har igennem de sidste 10 år forøget Chiles gæld til udlandet.

De sagde, at lånene og aftalerne med de internationale banker kunne skabe større økonomisk vækst. Men det eneste, de har nået til dags dato, er at gøre Chile til et af de mest forgældede lande i verden i forhold til dets indbyggertal.

5. Chile regerer og lovgiver til fordel for de få, nemlig de store kapitalister og deres medløbere, de selskaber, der behersker vor økonomi og de store godsejere, hvis magt er forblevet næsten intakt.

Kapitalejerne er altid interesseret i at tjene flere penge og ikke i at tilfredsstille det chilenske folks livsnødvendigheder. Hvis det f.eks. er en god forretning at producere og importere dyre biler, vil vigtige økonomiske ressourcer blive dirigeret ind i dette område uden hensyntagen til, at kun en yderst ringe del af chilenserne er i stand til at købe dem, og at der er mange flere presserende behov, der burde tilfredsstilles. Forbedring af det kollektive transportsystem, installering af landbrugsmaskiner o.s.v.

De forretningsmænd, som kontrollerer økonomien, det politiske system, pressen og andre kommunikationsmidler, og som truer staten, når den vover at gribe ind eller nægter dem fordele, er dyre for Chile.

Hvis de skal nedlade sig til at fortsætte »at arbejde« – det er naturligvis kun forretningsmændene etc., der kan tillade sig den luksus at arbejde eller at lade være – er det nødvendigt:

- at give dem al slags hjælp. De store forretningsmænd udsuger staten under truslen om, at der ikke vil finde private investeringer sted, medmindre de krav om hjælp og garantier, de stiller, bliver opfyldt;
- at tillade dem at producere, hvad de ønsker for chilenserne penge i stedet for at fabrikere, hvad den store majoritet af befolkningen savner;
- at tillade dem at anbringe den erhvervede profit på udenlandske bankkonti;
- at tillade dem at fyre arbejdere, hvis arbejderne kræver højere løn;
- at tillade dem at manipulere med fordelingen af levnedsmidler og at hamstre, så der vil opstå mangel og senere prisstigninger. Alt i den hensigt at gøre sig selv rige på folkets bekostning.

Imedens forværres situationen for størstedelen af dem, der faktisk producerer:

- en halv million familier mangler boliger, og mange andre lever under forfærdelige forhold m.h.t. kloakering, drikkevand, elektricitetsforsyning og sundhed;
- der sørges kun utilstrækkeligt for folkets behov for uddannelse og sundhed;
- mere end halvdelen af Chiles arbejdere modtager alt for utilstrækkelig en løn til at klare deres minimale livsnødvendigheder. Arbejdsløshed og usikre arbejdsforhold kendes i alle familier. For utallige unge mænd er muligheden for at få arbejde meget ringe og usikker.

Halvdelen af nationalindkomsten beherskes af den imperialistiske kapital og en gruppe privilegerede, som ikke udgør mere end 10 pct. af befolkningen. Dette

medfører, at af hver 100 escudos chilenserne producerer, går de 50 til oligarskers lommer, og de andre 50 deles mellem 90 pct. af chilensere fra folket og middelklassen.

6. Stigningen i leveomkostningerne er et helvede for de enkelte familier og især for husmødrene. Ifølge officielle oplysninger er leveomkostningerne i løbet af de sidste 10 år steget med næsten 1000 pct.

Dette betyder, at der hver dag stjæles en del af de arbejdende chilenseres løn. Det samme sker for pensionisterne, den uafhængige arbejder, håndværkeren og den lille producent, hvis magre indtægt daglig beskæres af inflationen.

Alessandri og Frei forsikrede os om, at de ville standse inflationen. Resultaterne ses tydeligt. Kendsgerningerne viser, at inflationen i Chile skyldes vort samfunds kapitalistiske struktur, og ikke lønforbedringerne, som rækker af regeringer har forsøgt at få os til at tro for at retfærdiggøre opretholdelsen af det nuværende system og for at beskære arbejderens indkomst. Den store kapitalist bruger på den anden side sin indflydelse for at beskytte sig selv mod inflationen, og han nyder faktisk godt deraf. Hans ejendom og kapital stiger i værdi, hans byggekontrakter med regeringen reguleres opad, og priserne på hans produkter stiger altid hurtigere, end lønningerne stiger.

7. Et stort antal chilensere underernæres. Ifølge officiel statistik er 50 pct. af alle børn under 15 år underernærede. Dårlig ernæring har indflydelse på deres vækst og begrænser deres muligheder for at lære og uddanne sig.

Dette viser, at økonomien i almindelighed og landbrugssystemet i særdeleshed er ude af stand til at brødføde chilenserne, skønt Chile nu kunne underholde en befolkning på 30 millioner mennesker, d.v.s. 3 gange den nuværende befolkning.

Vi må imidlertid importere for hundredtusindevis af dollars landbrugsfødevarer.

Det er systemet med de store landejendomme der bærer skylden for den tilbagestående og elendige situation, der kendetegner Chiles landbrugsområder. Dødeligheden for børn og voksne, analfabetismen og manglen på boliger og sundhed er langt værre i landbrugsområderne end i byerne. Den kristeligtdemokratiske regerings landboreformer har ikke løst disse problemer. Kun bøndernes kamp kan – med hele folkets hjælp – løse dem. Den nuværende udvikling i bøndernes kamp for jord og for likvideringen af jordbesiddersystemet åbner nye fremtidsperspektiver for Chiles folkelige bevægelse.

8. Væksten i vor økonomi er minimal. Igennem de sidste år er den vokset med et årligt gennemsnit på 2 procent pr. indbygger. Siden 1967 har der ikke været nogen vækst, men der er faktisk – ifølge regeringens egne tal (ODEPLAN: Oficina de

Planificacion Nacional) – sket en tilbagegang. Det vil med andre ord sige, at hver chilenser i 1966 havde en større mængde varer til sin rådighed, end han har i dag. Dette forklarer, hvorfor de fleste er utilfredse og ser sig om efter et alternativ for vort land.

9. Det eneste sande folkelige alternativ er at gøre en ende på imperialisternes, monopolernes og det jordejende oligarkis dominans og at påbegynde opbygningen af socialismen i Chile. Dette er det grundlæggende arbejde, folkets regering har foran sig.

Det organiserede folks enighed og handlinger

Vore arbejdes voksende styrke – m.h.t. deres antal, deres organisering og kamp, samt bevidstheden om deres magt – styrker og udbreder ønsket om gennemgribende ændringer, om kritik af den bestående orden og om sammenstød med dens strukturer. I vort land er der mere end tre millioner arbejdere, hvis produktive kræfter og enorme konstruktive evne imidlertid ikke kan frigøres inden for det nuværende system, som kun udnytter og undertrykker dem.

Disse kræfter kan sammen med hele folket, og idet de mobiliserer alle dem, som ikke er kompromitteret af de reaktionære nationale og internationale interesserers magt, d.v.s. ved hjælp af det umådelige flertal af chilenserers forenede kæmpende handling, ødelægge de nuværende tilstande og gå fremad i arbejdet for befrielsen.

Unidad Popular er dannet med dette formål for øje.

Imperialisterne og landets herskende klasser vil bekæmpe folkefronten og vil endnu engang forsøge at bedrage folket. De vil sige, at friheden er i fare, at volden vil komme til at regere, o.s.v. Men folkets masser tror mindre og mindre på disse løgne. Deres sociale mobilisering vokser daglig. I dag er den styrket og opmuntret af venstrekræfternes enhed. For at stimulere og orientere det chilensiske folks mobilisering henimod erobringen af magten vil vi danne Unidad Popular Komiteer overalt: på enhver fabrik, gods, slumområde, kontor eller skole. Dette vil blive gjort af bevægelsens deltagere og venstrepartierne, og det vil blive hjulpet af den mængde af chilensere, som er indstillet på fundamentale ændringer.

Unidad Popular komiteerne vil være mere end valgorganisationer. De vil også være fortolkere af og forkæmpere for massernes presserende krav, og fremfor alt vil de forberede sig til at udøve folkemagt.

Som en følge heraf må denne nye magt, som Chile har brug for, begynde at fungere nu; overalt hvor folket organiserer sig i kampen for sine specielle

problemer, og overalt hvor bevidstheden om nødvendigheden af at udøve den er udviklet.

Dette fælles system vil blive en permanent metode og en dynamisk måde at organisere og opfylde programmet på. Det vil blive en aktiv skole for masserne og en konkret måde at nå ind til kernen af det politiske indhold i Unidad Popular.

På et givet tidspunkt af kampagnen vil det væsentligste af dette programs indhold – beriget af folkets støtte og diskussioner og af en række projekterede regeringsmål – blive understreget i en folkets lov, som vil udgøre et ufravigeligt mandat for den nye folkeregering og for fronten.

Idet man støtter et U. P. kandidatur, støtter man ikke bare en mand, men man udtaler sig også til fordel for den øjeblikkelige omformning af det nuværende samfund, som hviler på nationale og udenlandske kapitalisters dominans.

Programmet

Folkelig magt.

Den nødvendige revolutionære omvæltning kan kun udføres, hvis det chilenske folk tager magten og udøver den effektivt.

Igenem en lang kampproces har Chiles folk erobret visse rettigheder og demokratiske garantier, hvis bevarelse kræver en uophørlig, årvågen, kampivrig holdning. Magten selv er derimod fuldstændig fremmed for folket.

De folkelige og revolutionære kræfter har ikke sluttet sig sammen for at kæmpe for den simple udskiftning af republikkens præsident, ej heller for at udskifte det ene parti med et andet i regeringen, men for at udføre de dybe ændringer, den nationale situation kræver, baseret på overgivelse af magten fra de gamle herskende grupper til arbejderne, bønderne og de progressive dele af land- og bymiddelklassen.

Den folkelige triumf vil åbne vejen for det mest demokratiske politiske regime i landets historie.

Med hensyn til den politiske struktur har folkets regering en tosidet opgave:

– at bevare, uddybe og effektivisere de demokratiske rettigheder og arbejdernes erobringer; og

– at ændre de nuværende institutioner med det formål at danne en ny stat, hvor arbejderne og folket besidder den virkelige magt.

Uddybning af demokratiet og arbejdernes erobringer.

Folkets regering vil garantere udøvelsen af de demokratiske rettigheder, og den vil respektere hele folkets individuelle og sociale sikkerhed. Friheden til at tro, tale, trykke og forsamles, boligens ukrænkelighed og foreningers og sammenslutningers

rettigheder vil herske rent faktisk uden de bånd, der for øjeblikket pålægges dem af de herskende klasser.

Hvis dette skal være effektivt, må arbejdernes, funktionærernes, bøndernes, slumbeboernes, husmødrenes, studenternes, lægernes, advokaternes, de intellektuelles, håndværkernes, de små og mellemstore forretningsmænds og andre arbejdende grupperes faglige og sociale organisationer gribe ind på deres respektive områder i magtorganernes beslutninger. F.eks. vil vi i velfærds- og socialforsorgsinstitutionerne opbygge administrationen ved hjælp af medlemmerne selv, for at sikre dem demokratiske valg og hemmelig afstemning ved valg til de ledende råd. M.h.t. den offentlige sektors virksomhed vil de ledende råd og produktionskomiteerne få direkte deltagelse af arbejder- og funktionærrepræsen anter.

I de organisationer, der har med boligerne at gøre, vil naborådene og andre slumbeboerorganer på deres eget niveau benytte mekanismer for at undersøge deres handlinger og gribe ind i mange dele af deres funktioner. Dette er kun nogle få eksempler på det nye regeringsbegreb, vi vil foreslå; nemlig det, hvor folket virkelig deltager i statsapparatet.

Samtidig vil U. P.-regeringen garantere arbejderne ret til arbejde og ret til at strejke, og for hele befolkningen ret til uddannelse og kultur med fuldstændig respekt for alle religiøse ideer og trosretninger, og den vil garantere udøvelsen af gudsdyrkelse.

Alle demokratiske rettigheder og garantier vil blive udvidet, idet de sociale organisationer vil få virkelige midler til at udøve dem, og idet der skal dannes mekanismer, der tillader dem at handle på statsapparatets forskellige niveauer.

Folkeregeringen vil blive dannet af mange partier. Den vil inkludere alle de revolutionære partier, bevægelser og grupper. Den vil derfor blive en sand demokratisk, repræsentativ og sammenhængende udøvende myndighed.

Folkeregeringen vil respektere retten til opposition inden for lovens rammer.

Folkeregeringen vil øjeblikkelig påbegynde en ægte administrativ decentralisering, såvel som en demokratisk, effektiv planlægning, som vil eliminere den bureaukratiske centralisme og erstatte den med samarbejde mellem alle statsorganerne.

Kommunestrukturen vil blive moderniseret og vil blive sikret den fornødne autoritet i overensstemmelse med koordinationsplanerne for hele staten. Der vil være en tendens til at gøre disse strukturer til lokale organer for den nye politiske organisation. De vil modtage tilstrækkelig finansiel støtte og autoritet til – i samarbejde og koordinering med naborådene – at kunne tage sig af lokalsamfundenes og deres indbyggers problemer og interesser. Provinsforsamlingen skal også gå ind i arbejdet på det samme idégrundlag.

Politistyrken skal reorganiseres, så den ikke igen kan blive benyttet som en undertrykkende organisation vendt mod folket, men således at den på den an-

den side opfylder målet: at beskytte folket mod antisociale handlinger. Politiets fremgangsmåde vil blive humaniseret for effektivt at kunne garantere den fuldstændige værdighed og den personlige fysiske sikkerhed. Fængselsystemet, som udgør en af de værste mangler ved det nuværende system, må ændres totalt for at kunne opfylde det formål: at genskabe og helbrede de, der har begået forbrydelser.

En ny institutionel orden: Folkestaten. Politisk organisation.

En ny magtstruktur vil blive dannet gennem en demokratiseringsproces på alle niveauer og gennem en organiseret mobilisering af masserne.

En ny politisk forfatning vil institutionalisere folkets massive deltagelse i statsmagten.

En enkelt statsorganisation vil blive dannet med et nationalt, regionalt og lokalt niveau. Folkeforsamlingen vil blive det øverste regerende organ.

Folkeforsamlingen vil blive et enkammersparlament, som på det nationale plan vil udtrykke folkets suverænitet. De forskellige meningsdannelser vil samles og manifestere sig der.

Dette system vil en gang for alle skaffe os af med to onder, Chile har lidt under: det diktatoriske præsidentsystem og det korrupte parlamentariske system.

Særlige regler vil bestemme og koordinere magt og ansvar for republikkens præsident, ministrene, folkeforsamlingen, de regionale og lokale magtorganer, og for de politiske partier. Formålet er at sikre arbejdsmuligheder for lovgivningsarbejdet, regeringsmæssig effektivitet og – fremfor alt – respekt for flertallets vilje.

Med det formål at etablere en passende harmoni mellem de forskellige kræfter, der udspringer af folkets vilje, og at sikre, at denne vilje kan udtrykke sig i sammenhæng, vil alle valg finde sted i en forenet proces inden for samme tidsrum.

Skabelsen af ethvert repræsentativt organ for folket skal finde sted ved almindelig, hemmelig og direkte stemmeret for alle mænd og kvinder over 18 år, både civile og militært personel og uanset om de kan læse og skrive eller er analfabeter.

Medlemmerne af folkeforsamlingen og af ethvert repræsentativt organ for folket vil blive underkastet kontrol og tilbagekaldelse af deres mandat ved hjælp af rådgivende mekanismer, der sætter vælgerne i stand til at ophæve mandatet.

Der vil blive gennemført en lov, der klart definerer interessekonflikter, og som vil kræve, at deputerede eller højtstående offentligt ansatte, som handler som repræsentanter for private interesser, trækker sig tilbage.

Redskaberne for statens økonomiske og sociale politik vil udgøre et nationalt planlægningssystem. Dette vil have en udøvende karakter, og dets mission vil være at dirigere, koordinere og prioritere statens handlinger. De planer, systemet arbejder med, skal godkendes af folkeforsamlingen. Arbejdernes organisationer vil deltage meget dybtgående i planlægningssystemet.

Folkestatens regionale og lokale organisationers magt vil blive udøvet inden for det geografiske område, der er tildelt dem, og de vil få økonomisk, politisk og social autoritet. De vil også blive bemyndiget til at fremsætte love og til at kritisere højere myndigheder.

Men udøvelsen af de regionale og lokale myndigheders magt må underkastes de begrænsninger, der angives af de nationale love og af de generelle økonomiske og sociale udviklingsplaner.

På ethvert niveau vil sociale organisationer deltage i folkestaten. Disse organisationer må dele ansvaret og udvikle initiativer i deres respektive områder, ligesom de må analysere og løse problemer inden for deres kompetenceområde. Dette vil ikke betyde en indskrænkning af organisationernes fuldstændige uafhængighed og autonomi.

Lige fra den første dag, U. P.-regeringen bliver indsat, vil den åbne kanaler, der har til formål at sørge for arbejdernes og folkets indflydelse – igennem deres sociale organisationer – på beslutningsprocesser og på overvågningen af statsadministrationen.

Dette vil være beslutsomme skridt på vejen mod likvideringen af den bureaukratiske centralisme, der har karakteriseret den nuværende administration.

Retfærdighedens organisering.

Retfærdighedens organisering og administration skal baseres på autonomiprincippet, som en forfatningsmæssig sikret rettighed og på virkelig økonomisk uafhængighed.

Vi har til hensigt at oprette en højesteret, hvis medlemmer skal udpeges af folkeforsamlingen uden anden begrænsning end den, der opstår på grund af medlemmernes naturlige egnethed. Denne ret skal frit danne det juridiske systems indre struktur – enten alene eller i samarbejde med andre.

Vi underforstår, at den nye organisering og administration af retfærdigheden vil komme flertallet til hjælp. Desuden vil den være hurtig og mindre besværlig.

Under folkeregeringen vil et nyt dommerbegreb erstatte det nuværende individualistiske og borgerlige.

Det nationale forsvar.

Folkestaten vil give bevarelsen af den nationale suverænitet sin fulde opmærksomhed, idet den ser det som hele folkets pligt.

Folkestaten vil være vågen over for trusler mod den territoriale integritet og landets uafhængighed. Disse trusler støttes af imperialisterne eller de oligarker, som krør sig i nabolandene, og mens de undertrykker deres egne folk, søger de at skabe ønsker om hævn og ekspansion.

Et moderne, patriotisk og folkeligt suverænitetsbegreb vil blive defineret ud fra følgende kriterier:

a) Alle de væbnede styrker vil støtte det nationale særpræg. Dette medfører, at de væbnede styrker ikke vil blive brugt til at undertrykke folket eller deltage i handlinger til fordel for fremmede magter.

b) Den tekniske uddannelse er åben for alle bidrag fra moderne militærvidenskab under hensyntagen til Chiles behov og nationale uafhængighed, samt under hensyntagen til fred og venskab mellem folkene.

c) De væbnede styrker vil deltage i og bistå ved forskellige aspekter af samfundslivet. Folkestaten vil sørge for, at de væbnede styrker vil yde deres til den økonomiske udvikling uden fordomme m.h.t., at deres væsentligste opgave er forsvaret af landets suverænitæt.

Det er nødvendigt ud fra disse forudsætninger at forsikre de væbnede styrker om, at de vil få det nødvendige materielle og tekniske udstyr, og at de vil få et retfærdigt og demokratisk lønnings-, forfremmelses- og pensionssystem, som vil garantere officerer, underofficerer og menige økonomisk sikkerhed, mens de er i aktiv tjeneste, og når de går af. Desuden skal der sikres alle en effektiv mulighed for at forfremmes. Det skal ske udelukkende på grundlag af den enkeltes egnethed.

Opbygningen af den nye økonomi.

UP-regeringen ser det som det vigtigste mål for sin politik at ophæve det nuværende økonomiske system og at gøre en ende på både den nationale og den udenlandske monopolkapitals dominans, samt at nedlægge latifundo-systemet for at begynde opbygningen af socialismen. I den nye økonomi vil planlægning spille en yderst vigtig rolle. Planlægningens centrale organer vil befinde sig på et højt administrativt niveau, og de demokratiske afgørelser, disse tager, vil være af udøvende karakter.

Socialisering af ejendom.

Omføringsprocessen af vor økonomi vil tage sit udgangspunkt i en politik, som er udformet med henblik på at skabe en dominerende statslig sektor. Denne vil bestå af virksomheder, som allerede ejes af staten, plus de, der skal eksproprieres. Det første skridt vil blive nationaliseringen af de grundlæggende rigdomme, som f.eks. de store kobber-, nitrat- og jernmineselskaber etc., som nu kontrolleres af udenlandsk kapital og indenlandske monopoler. Den nationaliserede sektor vil komme til at omfatte følgende:

- 1) udvindingen af kobber, nitrater, jod, jern og kul;
- 2) landets finanssystem, specielt de private banker og forsikringselskaber;
- 3) udenrigshandelen;
- 4) de store distributionsvirksomheder og monopoler;
- 5) de vigtigste industrimonopoler;
- 6) generelt de aktiviteter, som bestemmer landets økonomiske og sociale udvikling. Det vil f.eks. sige produktion og distribution af elkraft; jernbane-, luftog søtransport; kommunikationsmidler; produktion, raffinering og distribution af olie og olieprodukter (inklusive flydende gas), stål, cement, petro-kemikalier samt cellulose og papir.

Alle disse eksproprieringer vil blive iværksat under fuld hensyntagen til småaktionærernes interesser.

Privat ejendom.

Ved dette område forstås alle de sektorer inden for industri, minedrift, landbrug og servicefag, hvor ejerskabet til produktionsmidlerne stadig er privat.

Disse virksomheder vil udgøre flertallet. Således var det eksempelvis i 1967 kun godt 150 ud af 30.500 industrivirksomheder (inklusive den mindre, håndværksprægede industri), der kontrollerede markedet. Det gjorde de ved at monopolisere statshjælpen og bankkreditterne og ved at udbytte de andre industrivirksomheder i landet, idet de solgte råmaterialerne dyrt til dem og købte deres produkter billigt.

Den generelle planlægning af landets økonomi vil hjælpe de virksomheder, der udgør denne sektor. Staten vil sørge for den nødvendige tekniske og finansielle assistance til disse virksomheder, så det bliver muligt for dem at opfylde den vigtige rolle, de spiller i landets økonomi. Staten er opmærksom både på det antal personer, som arbejder for dem, og på størrelsen af det produkt, de frembringer.

Endvidere vil patentsystemet, toldafgifterne og skatterne blive forenklet, og de omtalte virksomheder vil blive sikret en tilstrækkelig og retfærdig afsætning af deres produkter.

Arbejdere og funktionærer i disse virksomheder vil blive sikret retten til retfærdig løn- og arbejdsbetingelser. Respekten for disse rettigheder vil blive sikret af staten og arbejderne på de respektive virksomheder.

Blandet ejendom.

Det område vil blive kaldt blandet, fordi det udgøres af virksomheder, der kombinerer statslig og privat kapital.

Udviklingsorganer vil stille lån og kreditter til rådighed for virksomhederne på en sådan måde, at staten vil blive en partner og ikke en kreditor. Det samme vil gælde for de tilfælde, hvor disse virksomheder får kreditter med statslig sikkerhed.

Uddybning og udvidelse af landboreformen.

Ved landboreformen forstås en proces, som sker samtidig med og i tilslutning til den generelle omformning af landets sociale, politiske og økonomiske struktur, og den gennemføres på en sådan måde, at opfyldelsen af reformen er uadskillelig fra resten af den generelle politik. Den allerede indvundne erfaring på dette område, og de huller og uoverensstemmelser der er opstået, har ført os til en re-formulering af fordelingspolitikken og af organiseringen af jordejerskabet. Vi bygger på følgende retningslinier:

1) Accelerering af landboreformprocessen. Dette skulle gøres ved at ekspropriere de jorder, der overskrider en vis størrelse i henhold til betingelserne i de forskellige zoner, inklusive frugtplantager, vingårde og skove, uden at ejeren skulle have nogen prioritet på retten til at vælge reserveområde. Eksproprieringen kunne inkludere hele værdien eller dele deraf (f.eks. maskiner, værktøj, dyr etc.).

2) Den øjeblikkelige inddragelse af forladte jorder og dårligt udnyttet statsejendom til landbrugsformål.

3) Den eksproprierede jord vil først og fremmest blive organiseret som kooperativer. De små bønder vil få rettigheder, der dels sikrer dem ejerskabet til det hus og den have, der er blevet tildelt dem, og dels sikrer dem lignende ret til ko-operative jorder.

Når betingelserne er til stede, vil bønderne få tildelt jord som deres personlige ejendom for at stimulere organiseringen af arbejdet og den erhvervsmæssige udnyttelse på basis af gensidigt samarbejde.

Der vil også blive reserveret jord med det formål at oprette statslige virksomheder med den mest moderne teknologi.

4) I begrænsede tilfælde vil småhandlende, forpagtere og landbrugsfunktionærer (som er i stand til at udføre landbrugsarbejde), få tildelt jord.

5) Der vil finde en reorganisering af meget små ejendomme sted ved en progressiv indførelse af landbrugs-kooperativer.

6) Små og mellemstore bønder skal have del i de fordele og tjenester, landbrugskooperativerne i deres region kan give dem.

7) Forsvar af de truede indfødte indianske samfunds integritet, såvel som sikring og styrkelse af det demokratiske styre. Endvidere skal mapuche indianerne og de andre indfødte folk sikres tilstrækkeligt med jord og teknisk og finansiel hjælp.

Den økonomiske udviklingspolitik.

Statens økonomiske politik vil blive udført ved hjælp af et nationalt planlægningssystem, kontrolmekanismer, vejledning, produktionskreditter, teknisk assistance, skatte- og udenrigshandelspolitik samt ved hjælp af den økonomiske administration. Formålet med politikken vil være:

1. At løse befolkningsflertallets øjeblikkelige problemer. Derfor vil landets produktionskapacitet blive ført væk fra de overflødige og dyre varer, som tilfredsstiller de høje indtægtsgruppers ønsker, over til produktionen af gode og billige varer til almindelig brug.

2. At garantere arbejde med tilstrækkelig fortjeneste til alle chilensere. Dette forudsætter en politik, der vil skabe beskæftigelse ved planlægning af brugen af landets ressourcer og ved at anvende den korrekte teknologi til løsning af den nationale udviklings krav.

3. At befri Chile for den udenlandske kapitals dominans: ekspropriering af imperialistisk kapital, en virkeliggørelse af en stadig forøgelse af selvfinansieringen af vore aktiviteter, fastlæggelse af investeringsbetingelserne for den udenlandske kapitals virksomhed – hvis den ikke skal eksproprieres – samt opnåelse af større uafhængighed med hensyn til teknologi, oversøisk transport etc.

4. At sikre hurtig og decentraliseret økonomisk vækst. Denne skal søge at udvikle vore produktivkræfter til et maksimum, at producere den optimale udnyttelse af de menneskelige, naturlige, finansielle og tekniske ressourcer, der er nødvendige for en forøgelse af arbejdets produktivitet, og at tilfredsstille kravene både til en uafhængig økonomisk udvikling og til en menneskeværdig opfyldelse af arbejderbefolkningens ønsker og mål.

5. At føre en handelspolitik, som søger: at udvikle og sprede vor eksport, at åbne nye markeder, at opnå en voksende teknisk og finansiell uafhængighed, samt endelig at undgå den skandaløse devaluering af vor valuta.

6. At tage alle midler i brug, der kan sikre den monetære stabilitet. Kampen mod inflationen vil blive ført først og fremmest ved hjælp af de anførte strukturelle forandringer. Pengepolitikken skulle også inkludere midler, som tilpasser pengenes cirkulation til markedets virkelige behov, som kontrollerer og fordeler kreditter, og som undgår åger i pengehandelen. Der skal også findes midler til at stabilisere priserne og søge at forhindre, at de høje indkomsters efterspørgsel presser priserne i vejret.

Garantien for opfyldelsen af disse mål ligger i den kontrol, det organiserede folk udøver over den politiske og økonomiske magt via statens generelle økonomiske planlægning. Det er denne folkelige magt, der sikrer opfyldelsen af de nævnte opgaver.

Sociale opgaver.

Det chilenske folks sociale aspirationer er legitime og mulige at tilfredsstille. Det ønsker f.eks.: anstændige boliger uden stadige lejeforhøjelser, der udtømmer indtægten; skoler og universiteter til børnene; tilstrækkelige lønninger; afskaffelse en gang for alle af høje priser; stabilt arbejde; lægehjælp; offentlig belysning; kloakering; drikkevand brolagte gader og fortove; et retfærdigt og virksomt socialt sikringssystem uden privilegier og uden pensioner på sultegrænseniveau; telefoner; politi; legepladser; fritidsområder og ferie- og badesteder for folket.

Folkeregeringen vil give høj prioritet til opfyldelsen af disse retfærdige ønsker, der virkelig er rettigheder, som samfundet bør være opmærksom på.

De grundlæggende punkter i regeringens aktioner vil være følgende:

a. Den vil definere en lønpolitik, der øjeblikkelig vil skabe organer, som – med arbejdernes deltagelse – skal bestemme de beløb, der effektivt udgør »*sueldo vital*« og minimumslønningerne i landets forskellige dele.

Så længe inflationen varer, vil den førte politik gå ud på – ved hjælp af automatiske justeringer – at øge lønnen i forhold til stigningen i leveomkostningerne. Disse forhøjelser vil træde i kraft hvert halve år, eller når stigningen i leveomkostningerne overstiger 5 pct.

I alle statslige organer – og herunder først og fremmest i administrationen – vil de høje lønninger blive begrænset til en størrelse, der er i overensstemmelse med landets situation.

Regeringen vil – med rent teknisk bestemt hastighed – fortsætte med at etablere minimumslønssystemer med lige løn for lige arbejde, uanset hvor arbejdet udføres. Denne politik vil begynde inden for statens område og vil så blive udvidet til at gælde hele økonomien. Dette uden at skade de forskelle, der opstår på grund af forskellig produktivitet i forskellige virksomheder. På samme måde vil al løndiskriminering mellem mænd og kvinder eller på grund af alder forsvinde.

b. Den vil forene, forbedre og udvide det sociale sikkerhedssystem ved at opretholde alle de opnåede erobringer, ved at fjerne grove privilegier, ineffektivitet og bureaukrati, ved at forbedre og fremskynde modtagernes pleje, ved at udvide systemet til de arbejdere, der endnu ikke er med, og ved at overgive administrationen af de sociale fonds til indskyderne. De sociale fonds skal virke inden for rammerne af planlægningen.

c. Den vil sikre både forebyggende og helbredende læge- og tandlægehjælp til alle chilensere. Det skal finansieres af staten, arbejdsgiverne og de sociale institutioner. Folket vil blive inddraget i arbejdet med at beskytte den offentlige sundhed.

Medicin vil blive distribueret i tilstrækkelige mængder og til lave priser, idet produktionen baseres på nøje kontrol af omkostninger og af arbejdet i laboratorierne.

d. Tilstrækkelige midler vil blive reserveret med det formål at udføre en stor plan for boligbyggeri. Industrialiseringen af byggeriet vil blive udviklet ved priskontrol og ved begrænsning af private og blandede virksomheders profit. I tilfælde af nødsituationer vil der blive tildelt jord til de familier, der har behov derfor, og der vil også blive givet teknisk og materiel hjælp til husbyggeriet.

U. P.-regeringen vil se det som et mål for sin boligpolitik, at enhver familie eventuelt kan blive ejer af et hus. Systemet med stigende leje vil blive afskaffet. Den månedlige ydelse, huskøbere eller lejere skal betale, må – som en generel regel – ikke overstige 10 pct. af husstandsindkomsten.

Regeringen vil også omskabe byer og bykvarterer ud fra det grundlæggende princip, at de fattigste familier ikke skal anbringes i forstæderne. De folk, som f.eks. den lille forretningsmand, der bor i den ombyggede bysektor, vil få sikret deres interesser af regeringen, og den vil sikre beboerne deres lejligheder også i fremtiden.

e. Fuld borgerlig ligestilling vil blive sikret den gifte kvinde såvel som børnene inden for og uden for ægteskab. Også en tilstrækkelig skilsmisselovgivning, der sikrer kvinden og børnene, vil blive gennemført.

f. Den juridiske forskel mellem arbejdstager og arbejdsgiver vil blive afskaffet. Den fælles betegnelse »arbejdere« vil blive indført, og retten til at oprette fagforeninger vil blive udvidet til at gælde alle, som i øjeblikket ikke har denne ret.

Kultur og uddannelse

En ny samfundskultur.

Med folkets sejr vil der blive åbnet for sociale processer, der gradvis vil skabe en ny kultur, der er orienteret mod at betragte det menneskelige arbejde som den højeste værdi. En kultur, der udtrykker en bekræftende vilje, og som skaber et kritisk syn på virkeligheden.

De grundlæggende ændringer, der skal foretages, vil kræve et socialt vågent og enigt folk, der er uddannet til at bruge og forsvare dets politiske magt. Det må være videnskabeligt og teknisk i stand til at udvikle overgangsøkonomien på vej mod socialismen, og det må være fuldstændig åbent for skabelsen og nydelsen af de mest varierede udtryk for kunsten og intellektet.

Flertallet af kunstnerne og de intellektuelle kæmper i dag mod det kapitalistiske samfunds kulturelle misdannelser og forsøger at indføre deres værker hos arbejderne, og de forsøger at knytte sig til disses historiske bestemmelse. I det nye samfund vil deres plads være i avantgarden, hvorfra de kan fortsætte deres handling. Den nye kultur vil ikke blive skabt ved dekret. Den vil opstå i kampen mellem broderskab og individualisme, mellem værdsættelsen af menneskeligt arbejde og dets nedvurdering, samt mellem folkets adgang til kunst, litteratur og massekommunikationsmidler og disses forretningsmæssige udnyttelse.

Den nye stat vil arbejde for massernes deltagelse i intellektuel og kunstnerisk virksomhed, både gennem det radikalt ændrede uddannelsessystem og gennem opbygningen af en national folkekultur. Et omfattende net af folkekulturcentre vil stimulere masserne til at udøve deres kulturelle rettigheder.

Folkekultursystemet vil stimulere den kunstneriske og litterære produktion og vil mangedoble antallet af kontakter mellem kunstnere og skribenter og et publikum, der vil være langt større end det nuværende.

Et demokratisk, unikt og planlagt uddannelsessystem.

Den nye regerings handlinger vil være rettet mod at skaffe flere og bedre uddannelsesmuligheder.

Der vil først og fremmest ske en generel forbedring af livsvilkårene for arbejderne, og der vil ske overvejelser m.h.t. den rigtige grad af læreransvar. Der vil yderligere blive oprettet et stipendiefond, hvis midler skal være tilstrækkelige til at sikre alle chilenske børns skolegang. Støtten skal især gives til børn af arbejdere og bønder.

Her udover vil staten opstille en ekstraordinær plan for bygningen af skoler. Denne skal bakkes op af de nationale og lokale magtorganer. Luksuriøse bygninger vil blive eksproprieret til skole- og kostskoleformål. Ved hjælp af disse midler vil regeringen søge at skabe i det mindste én enhedsskole (grund- og mellemskole) i hvert landdistrikt, i hvert bykvarter og i hver »poblacion« i Chiles byer.

For at tage vare på børnenes udvikling inden skolegangen, og for at sætte kvinderne i stand til at tage produktivt arbejde, vil legeplads- og vuggestuesystemet blive kraftigt udvidet, og der vil blive givet de vigtigste dele af vort samfund prioritet. På grundlag af denne politik vil børn af arbejdere og bønder bedre kunne indgå i og nyde godt af det almindelige skolesystem.

For at gøre den nye undervisning effektiv er det nødvendigt at styrke de metoder, der lægger øget vægt på en aktiv og kritisk deltagelse af eleverne i undervisningen, fremfor den passive og receptive holdning, der i øjeblikket er almindelig.

For hurtigt at afskaffe de kulturelle og undervisningsmæssige mangler, der er arvet fra det gamle system, vil en bred folkelig mobilisering finde sted. Den skal i løbet af meget kort tid eliminere analfabetismen og højne den voksne befolknings uddannelsesniveau.

Voksenundervisningen vil blive organiseret omkring arbejdercentre for at sikre en fortsat generel, teknisk og social uddannelse af arbejderne.

Omformningen af uddannelsessystemet vil ikke bare blive en opgave for specialister, men vil blive studeret og debatteret, samt bestemt af og udført af lærer-, arbejder- og studenterorganisationerne i samarbejde med forældrene inden for den nationale planlægnings rammer. Internt vil skolesystemet blive planlagt med respekt for principperne om enhed, kontinuitet, sammenhæng og afveksling i undervisningen.

Uddannelsesapparatet vil blive styret ved en effektiv repræsentation af de førnævnte organisationer i samarbejde med lokale, regionale og nationale uddannelsesråd.

For at gøre uddannelsesplanlægningen til en realitet og for at skabe et enkelt, rationelt og demokratisk skolesystem vil den nye stat tage ansvaret for privatskolerne. Den vil begynde med de skoler, der udvælger deres elever på grundlag af social klasse, national oprindelse eller religion. Dette program vil blive udført ved at integrere privatskolernes personale og andre værdier med det statslige uddannelsessystem.

Fysisk uddannelse.

U. P.-regeringen vil give sin konstante og metodiske støtte til fysisk uddannelse og udøvelse af al slags sport på alle trin af uddannelsessystemet og inden for alle unges og voksnes foreninger.

Universitetsdemokrati, selvstyre og orientering.

U. P.-regeringen vil give en bred støtte til universitetsreformen, og den vil med fasthed stimulere dens videre udvikling. Den demokratiske kulmination af denne proces vil blive omformet i vigtige bidrag fra universiteternes side til Chiles revolutionære udvikling. Yderligere vil nyorienteringen af undervisningen og forskningen omkring nationale problemer blive opmuntret af U. P.-regeringens handlinger.

Staten vil give universiteterne tilstrækkelige midler til at sikre opfyldelsen af deres funktioner, og til deres effektive stabilisering og demokratisering. Som en konsekvens heraf vil universitetsstyrelsen blive ansvarlig over for de respektive universitetsamfund.

Da klasseprivilegierne er afskaffet i uddannelsessystemet, vil det blive muligt for arbejderbørn at komme på universitetet, og voksne vil også få adgang, enten via særlige stipendier eller via arbejde/studie systemet.

Massekommunikationsmidler.

Kommunikationsmidlerne (radio, bogforlag, TV, presse og film) er helt fundamentale hjælpemidler ved skabelsen af en ny kultur og et nyt menneske. Derfor skal de være udstyret med en uddannelsesorientering og befris for deres kommercielle natur ved at benytte midler, der dels tillader de sociale organisationer at bruge disse medier, og dels eliminerer deres fatale monopolkarakter.

Det nationale folkekultursystem vil især beskæftige sig med udviklingen af filmindustrien og med udarbejdelsen af særlige programmer til massekommunikationsmidlerne.

U. P.-regeringens udenrigspolitik

Mål.

U. P.-regeringens udenrigspolitik vil blive rettet mod en stadfæstelse af Chiles fuldstændige politiske og økonomiske autonomi.

Der vil blive optaget diplomatiske forbindelser med alle landene i verden uanset deres ideologiske og politiske placering ud fra respekten for selvbestemmelse og i det chilensiske folks interesse.

Der vil blive knyttet venskabsbånd med og vist solidaritet med de uafhængige og med de koloniserede folk. Først og fremmest med de folk, der er ved at udkæmpe deres uafhængigheds- og frihedskamp.

Et stærkt Latinamerika og antiimperialistisk erkendelse vil blive fremmet gennem en international politik, der bygger på folkene fremfor på kancellier.

Det beslutsomme forsvar for folkenes selvbestemmelsesret vil blive støttet af den nye regering som en grundlæggende betingelse for det internationale samkvem. Derfor vil regeringens politik være årvågen og aktiv i forsvaret for ikkeindblandingsprincippet, idet den vil afvise ethvert forsøg på diskriminering, pres, blokade eller invasion fra de imperialistiske landes side.

De diplomatiske forbindelser og udvekslingen og venskabet med de socialistiske lande vil blive styrket.

Øget national uafhængighed.

Den aktive holdning i forsvaret for Chiles uafhængighed medfører, at det nuværende OAS må stemples som et instrument og agent for den nordamerikanske imperialism, og at alle former for pan-amerikanisme må bekæmpes. Folkeregeringen vil foreslå oprettelse af et organ, som er virkelig repræsentativt for de latinamerikanske lande.

Det anses for at være uomgængeligt nødvendigt at revidere, fordømme eller glemme – afhængigt af de enkelte tilfælde – de pagter eller overenskomster, som er udtryk for kompromisser, der begrænser vor suverænitet. Helt konkret drejer det sig om traktaten om gensidig hjælp, den gensidige bistandspagt og andre pagter, Chile har indgået med USA.

Regeringen vil forkaste og give afkald på al udenlandsk hjælp og lån, hvis disse er politisk betinget, eller hvis de medfører pålæg om realisering af investeringer, der bringer vor suverænitet i fare eller er mod folkets interesser. Samtidig vil alle former for optrækkeri m.h.t. latinamerikanske råvarer, som f.eks. kobber, blive afvist. Det samme gælder hindringerne for den fri handel med alverdens lande.

International solidaritet.

U. P.-regeringen vil udvise effektiv og militant solidaritet med den kamp, folkene fører for deres frihed og for opbygningen af socialismen.

Enhver form for kolonialisme eller neokolonialisme vil blive fordømt, og de undertrykte folks ret til oprør vil blive anerkendt. Det samme vil gælde enhver form for økonomisk, politisk og/eller militær aggression, der fremprovokeres af de imperialistiske magter. Chiles udenrigspolitik skal indtage en fordømmende holdning til den nordamerikanske aggression i Vietnam og udvise anerkendelse og aktiv solidaritet med det vietnamesiske folks heroiske kamp.

På samme måde vil den førte politik blive fast knyttet til både den cubanske revolution og med de revolutionære fremskridt og opbygningen af socialismen på det latinamerikanske kontinent.

Den antiimperialistiske kamp, der udkæmpes af folkene i Det mellemste Østen, vil også modtage folkeregeringens solidaritet. Regeringen vil støtte bestræbelserne for at finde en løsning, som baseres på det arabiske og på det jødiske folks interesser.

Alle reaktionære regimer, der fremmer eller praktiserer raceadskillelse og antisemitisme, vil blive fordømt.

Den latinamerikanske politik.

Folkeregeringen vil forsvare en udenrigspolitik, der stadfæster Latinamerikas rolle i verden.

Latinamerikansk økonomisk integration skal opbygges på grundlag af økonomiske systemer, der har frigjort sig fra al udbytning og afhængighed af imperialismen. Alligevel vil en aktiv politik med bilaterale overenskomster på grundlag, der er af betydning for den chilensiske udvikling, blive opretholdt.

U. P.-regeringen vil søge at løse verserende grænseproblemer ved forhandlinger, der forhindrer imperialisternes og de reaktionæres intriger, og som vil bevare Chiles og nabofolkernes interesser.

Chiles udenrigspolitik og det diplomatiske udtryk herfor skal bryde alle former for bureaukrati og ubevægelighed. Den skal komme godt ud af det med folkene med det dobbelte formål dels at lære af deres kamp for at lette opbygningen af vor socialisme, og dels for at tilbyde dem vore erfaringer på en sådan måde, at den internationale solidaritet, vi forsvare, bliver opbygget i praksis.